In slechts één week hebben twee MEP-ministers hun functie neergelegd

In de vroege uurtjes na 1 uur 's morgens heeft het Parlement van Aruba de motie van wantrouwen goedgekeurd tegen de aftredende minister van Onderwijs en Sport, Endy Croes. Dit kwam nadat onregelmatigheden bij de Aruba Sports Subsidy Foundation (SSA) aan het licht waren gekomen.

Tijdens de derde openbare vergadering van het nieuwe parlementaire jaar werd de motie van wantrouwen, gepresenteerd door parlementariër van de AVP-fractie, de heer Arthur Dowers, goedgekeurd met 11 stemmen voor en 10 stemmen tegen. De parlementariërs die voor de motie stemden, kwamen van de fracties AVP, RAIZ, MAS, ACCION 21, en de onafhankelijke parlementariër Gerlien Croes. De MEP-fractie en onafhankelijke parlementariër Rycond Santos do Nascimento stemden tegen de motie.

Volgens de gepresenteerde motie van wantrouwen heeft het Parlement de betrokken minister opgeroepen om uitleg te geven over het onderzoek naar de onregelmatigheden bij de SSA, aangezien de SSA tot doel heeft middelen beschikbaar te stellen voor sportclubs, sportverenigingen en sportgroepen die zich richten op atletische activiteiten.

Het document benadrukt ook dat de directeur van de SSA gelijktijdig werkzaam was bij het Ministerie van Onderwijs en Sport. Vanwege de gezagsverhouding tussen de minister en de directeur van de SSA, is er sprake van een belangenconflict met betrekking tot de taken en verantwoordelijkheden van de minister aan de ene kant en de directeur van de SSA aan de andere kant, met name met betrekking tot het verstrekken van financiële middelen.

De motie benadrukt dat de gezagsverhouding tussen de minister en de directeur van de SSA een beperkend effect heeft op de juiste controle en balans bij het besteden van middelen via de SSA.

Het document voegt toe dat onlangs aan het licht is gekomen dat de Minister van Onderwijs en Sport, in die hoedanigheid, bevelen—hetzij verhuld of niet—heeft gegeven aan de SSA om SSA-middelen beschikbaar te stellen voor specifieke uitgaven. Dergelijke acties ondermijnen de checks and balances die bedoeld zijn bij het beschikbaar stellen van middelen via een stichting, met name in het geval van Aruba, waar een minister geen verhulde bevelen zou moeten geven met betrekking tot de betaling van de genoemde middelen.

De motie benadrukt ook dat, ondanks de ervaring van de minister als directeur van de Lotto Stichting voor Sport en de rechterlijke uitspraken met betrekking tot geconstateerde onregelmatigheden en wanpraktijken, hij personen die nauw verbonden zijn met de minister in cruciale posities binnen het administratieve en toezichthoudende regime van de SSA heeft aangesteld. Deze situatie creëert een delicate invloed van de minister op het besteden van financiële middelen, wat in strijd is met de principes van goed ondernemingsbestuur.

Het document stelt verder dat de benoeming van personen met directe connecties met de ministers de nodige controle en balans beperkt die nodig zijn om onregelmatigheden en misbruik van SSA-middelen te voorkomen.

Met deze motie benadrukken de parlementariërs dat de hierboven genoemde punten het vertrouwen van het Parlement in de Minister van Onderwijs en Sport ondermijnen met betrekking tot het juiste besteding van middelen via de SSA. Vanwege de acties van de minister kan het Parlement niet vertrouwen op de juiste besteding van de SSA-middelen, zelfs niet met inachtneming van de kwaliteit van de aftredende minister.

De motie voegt daaraan toe dat het belangrijk is dat, naast de middelen van de nationale schatkist, ook de middelen voor publieke subsidies op verantwoorde wijze worden besteed, met de juiste controles en balansen op hun plaats. Een minister zou geen onverantwoordelijke invloed mogen uitoefenen op specifieke uitgaven van die middelen, vooral niet als dergelijke acties het ontwerp van het uitgavenproces in gevaar brengen. Ten slotte benadrukt het dat het Parlement de verantwoordelijkheid heeft om de nodige maatregelen te nemen binnen de aan hem verleende bevoegdheden om een verantwoord gebruik van middelen door ministers te waarborgen. Bijgevolg trekt de motie het vertrouwen in de Minister van Onderwijs en Sport, Endy Croes, in, en moet hij onmiddellijk uit zijn functie worden gezet.

Wat betreft de volgende stappen, heeft premier Evelyn Wever-Croes aangegeven dat na de motie van wantrouwen het proces om de minister te verwijderen nu zal beginnen, en zij zal iemand aanstellen om hem te vervangen en de verantwoordelijkheden van de aftredende minister over te nemen. Het is nog niet bekendgemaakt wie deze taken op zich zal nemen.

Zij gaf aan dat, hoewel de heer Croes moet afzien van zijn rol als Minister van Onderwijs en Sport, dit niet betekent dat hij uit de MEP-partij wordt gezet, zoals het geval was met voormalig collega Glenbert Croes, die ook onlangs moest aftreden wegens beschuldigingen van corruptie. De premier verklaarde dat de heer Endy Croes zal blijven campagnevoeren voor de volgende verkiezingen.

Het moet worden opgemerkt dat dit de tweede minister van de MEP-partij is die binnen een week aftrad. Vorige week werd voormalig minister van Arbeid, Energie en Integratie, Glenbert Croes, praktisch gedwongen om af te treden nadat hij op 7 oktober was aangehouden op verdenking in de Portulaca-zaak. De voormalige minister wordt beschuldigd van omkoping en machtsmisbruik.

In het geval van de heer Endy Croes is het niet de minister die zijn ontslag heeft ingediend; in plaats daarvan heeft het Parlement van Aruba hem uit zijn functie gezet. Dit betekent dat de minister geen ontslagbrief aan de premier hoeft in te dienen. De volgende stap is dat Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba de verwijdering van de minister ondertekent en bevestigt. Verwacht wordt dat Zijne Excellentie dit zal bevestigen, aangezien er geen reden is om tegen de beslissing en wensen van het Parlement van Aruba in te gaan.

Motie no. 2 v/d Fracties-AVP, MAS, Accion-21, en onafhankelijk lid mw.mr. Gerlien Croes Aydens OV#3, dd. 15 okt. 2024

STATEN VAN ARUBA
Ingek: 15 OCT 2024
Volgnr: IS/39/24-25

Staten van Aruba

Motie van Wantrouwen

De Staten van Aruba bijeen in Openbare Vergadering no.3 ter verkrijging van toelichting door de Minister van Onderwijs en Sport, dhr.E.J.H. Croes inzake het onderzoek rondom onregelmatigheden bij de stichting sportsubsidie Aruba (SSA), heden d.d. 15 Oktober 2024

In overweging genomen hebbende:

- dat de Stichting Sportsubsidie Aruba (SSA) als doelstelling heeft het ter beschikking stellen van gelden aan sportverenigingen, sportbonden en doelgroepgerichte sportactiviteiten;
- dat een bestuurder van de SSA gelijktijdig werkzaam was bij het Bureau van de Minister van Onderwijs en Sport, en dat vanwege de gezagsverhouding tussen de Minister en de bestuurder van SSA sprake is van een belangenverstrengeling ten aanzien van de taken en verantwoordelijkheden van enerzijds de Minister en anderzijds de bestuurder van de SSA, met name ten aanzien van het ter beschikking stellen van financiële middelen;
- dat de (gezags)verhouding tussen de Minister en de bestuurder van SSA een beperkende werking heeft op deugdelijke checks and balances bij het besteden van middelen door de SSA;
- dat recent is gebleken dat de Minister van Onderwijs en Sport, in die hoedanigheid, al dan niet verkapte opdrachten geeft aan SSA voor het ter beschikking stellen van middelen van de SSA voor het betalen van specifieke kosten;
- dat dergelijk handelen ondermijnend is voor de checks and balances die zijn beoogd bij het ter beschikking stellen van gelden via een stichting, namelijk via een separate rechtspersoon ten aanzien van het Land Aruba waarbij een minister geen (verkapte) opdrachten dient te geven voor aan wie de bedoelde middelen worden uitbetaald;
- dat de Minister ondanks zijn ervaringen als directeur van Lotto pa deporte en de gerelateerde rechterlijke uitspraken over geconstateerde onregelmatigheden en malversaties, thans middels een bestuurs- en toezichtsregime van de SSA met personen met directe banden met de minister in cruciale functies te werk is gegaan, hetgeen gevoelig is voor (directe) invloed van de minister op de besteding van de financiële middelen, en zulks handelen in strijd is met de beginselen van Good Corporate Governance;

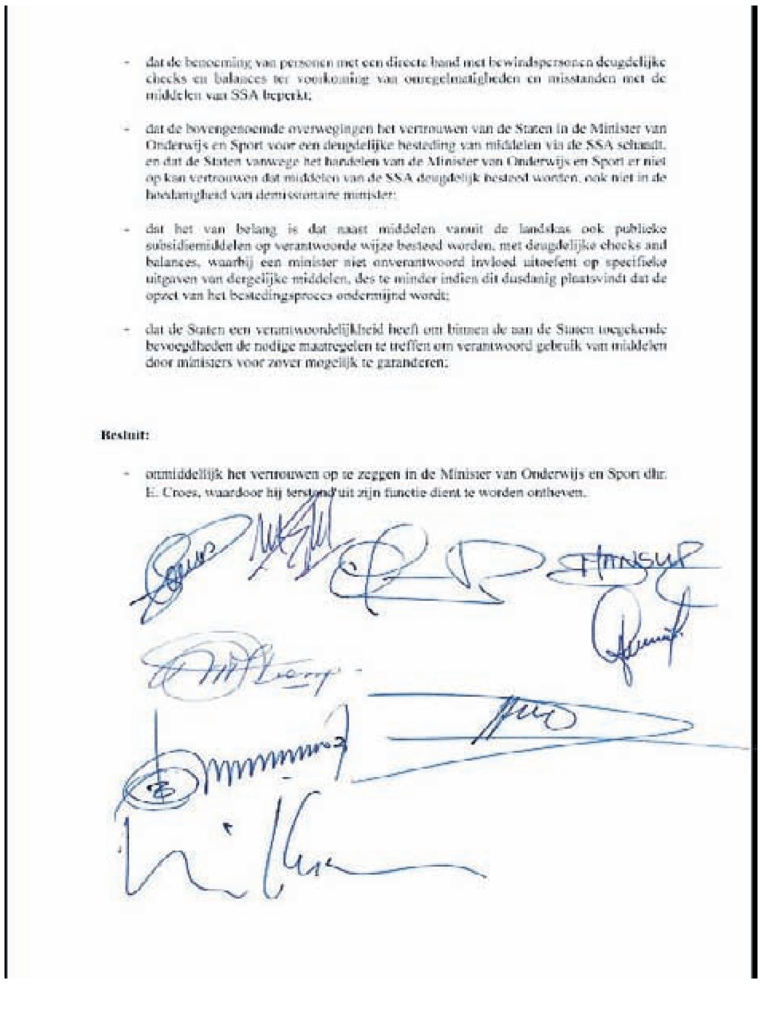

- dat de benoeming van personen met een directe band met bewindspersonen deugdelijke checks en balances ter voorkoming van onregelmatigheden en misstanden met de middelen van SSA beperkt;
- dat de bovengenoemde overwegingen het vertrouwen van de Staten in de Minister van Onderwijs en Sport voor een deugdelijke besteding van middelen via de SSA schaadt, en dat de Staten vanwege het handelen van de Minister van Onderwijs en Sport er niet op kan vertrouwen dat middelen van de SSA deugdelijk besteed worden, ook niet in de hoedanigheid van demissionaire minister;
- dat het van belang is dat naast middelen vanuit de landskas ook publieke subsidiemiddelen op verantwoorde wijze besteed worden, met deugdelijke checks and balances, waarbij een minister niet onverantwoord invloed uitoefent op specifieke uitgaven van dergelijke middelen, des te minder indien dit dusdanig plaatsvindt dat de opzet van het bestedingsproces ondermijnd wordt;
- dat de Staten een verantwoordelijkheid heeft om binnen de aan de Staten toegekende bevoegdheden de nodige maatregelen te treffen om verantwoord gebruik van middelen door ministers voor zover mogelijk te garanderen;

Besluit:

- onmiddellijk het vertrouwen op te zeggen in de Minister van Onderwijs en Sport dhr. E. Croes, waardoor hij terstond uit zijn functie dient te worden ontheven.